

Rozsudek Nejvyššího soudu SSR ze dne 21.05.1981, sp. zn. 4 Tz 19/81, ECLI:CZ:NS:1981:4.TZ.19.1981.1

Číslo: 10/1982

Právní věta: I. Ak z vykonaných dôkazov vyplýva, že dvaja obvinení stíhaní pre trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1 Tr. zák. sa dopustili stíhaného skutku ešte s ďalšou osobou, teda za okolnosti, ktorá podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby podľa § 238 ods. 2 písm. b) Tr. zák., je súd povinný zistiť účasť tejto ďalšej osoby na trestnej činnosti obvinených ako predbežnú otázku podľa § 9 ods. 1 Tr. por. Pritom nie je viazaný právoplatným rozhodnutím súdu o účasti tejto ďalšej osoby. II. Tým, že súd uzná obvineného za vinného, že sa obžalobou stíhaného skutku dopustil za okolností podmieňujúcich použitie vyššej sadzby, sa nemení totožnosť skutku.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 21.05.1981

Spisová značka: 4 Tz 19/81

Číslo rozhodnutí: 10

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Okolnosti podmiňujúci použitie vyšší trestní sazby, Porušování domovní svobody, Předběžná otázka

Předpisy: 140/1961 Sb. § 238 odst. 1
§ 238 odst. 2 písm. b) 141/1961 Sb. § 9 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Najvyšší súd SSR v konaní o sťažnosti pre porušenie zákona zrušil uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 14. októbra 1980 sp. zn. 7 To 386/80 a rozsudok Okresného súdu v Čadci z 26. augusta 1980 sp. zn. 1 T 299/80 a Okresnému súdu v Čadci prikázal, aby vec znovu prejednal a rozhodol.

Z odôvodnenia:

Uvedeným rozsudkom okresného súdu boli obvinení M. L. a J. L. uznaní za vinných ako spolupáchatelia podľa § 9 ods. 2 Tr. zák. z trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že 7. apríla 1980 po spoločnej dohode asi o 23.30 hod. vošli do kuchyne domu č. 79 v obci Klubina, okr. Čadca, kde spal V. O., ktorého M. L. udrel najmenej štyrikrát pästou do tváre, kopol ho nohou do tela a spôsobil mu poranenia, v dôsledku ktorých bol poškodený práceneschopný od 8. do 12. apríla 1980; keď chcela V. O. brániť jeho stará mať S. O., ju odtískal a M. L. ju sotil rukami tak, že spadla na zem.

Za to uložil M. L. trest odňatia slobody v trvaní štyroch mesiacov v prvej nápravno výchovnej skupine a J. L. trest nápravného opatrenia v trvaní 8 mesiacov s mesačnými zrážkami 20

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením zo 14. októbra 1980 sp. zn. 7 T 386/80 odvolania M. L. a J. L. podľa § 256 Tr. por. zamietol.

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podal generálny prokurátor SSR sťažnosť pre porušenie zákona v šesťmesačnej lehote určenej v § 272 Tr. por. Sťažnosť odôvodnil tým, že súd nesprávne kvalifikoval skutok obvinených. Z výpovedí obvinených M. L., J. L. a z výpovede poškodeného V. O., ako aj z výpovedí svedkov vyplýva, že trestného činu sa spolu s obvinenými dopustil aj ich švager Z. K. Každý z obvinených sa teda dopustil trestného činu porušovania domovej slobody spolu s ďalšími dvoma osobami. Proto trestná činnosť obvinených mala byť kvalifikovaná aj podľa § 238 ods. 2 písm. b) Tr. zák. Účast' Z. K., švagra obvinených, na trestnom čine je potvrdená aj tým, že Vojenský obvodový súd odsúdil menovaného za ten istý skutok ako Okresný súd v Čadci M. a J. L. a kvalifikoval ho ako trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák.

Najvyšší súd SSR preskúmal v zmysle § 267 ods. 1 Tr. por. výrok napadnutého uznesenia, ako aj správnosť postupu konania, ktoré napadnutému uzneseniu predchádzalo a zistil, že bol porušený zákon.

Trestný čin porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1 Tr. zák. spácha ten, kto vnikne do domu alebo bytu iného tým, že použije násilie alebo hrozbu bezprostredného násillia alebo tam vnikne neoprávnené v úmysle vykonať násilie, alebo kto tam neoprávnené zotrúva v úmysle vykonať násilie. Trestom je odňatie slobody až na dva roky alebo nápravné opatrenie. Podľa ods. 2 písm. b) cit. ustanovenia prísnejšie sa tresce odňatím slobody na jeden až päť rokov, ak páchatel' čin uvedený v ods. 1 spácha najmenej s dvoma osobami.

Podkladom pre rozhodovanie súdu je skutok, ktorý je uvedený v obžalovacom návrhu (§ 220 ods. 1 Tr. por.). Právnym posúdením skutku v obžalobe však súd nie je viazaný (§ 220 ods. 4 Tr. por.). Platí pritom princíp nemeniteľnosti a nedeliteľnosti skutku, z čoho sa vyvodzuje, že súd je povinný objasniť skutok uvedený v obžalovacom návrhu v celej jeho šírke i nad rámec obžalovacieho návrhu v prípadoch, keď je do obžalovacieho návrhu pojatý neúplne alebo naopak, je povinný časť skutku uvedeného v obžalovacom návrhu vylúčiť v prípadoch, keď zistí, že nebol v tejto časti dokázaný. Nesmie sa však pritom zmeniť podstata konania páchatela. K zachovaniu totožnosti skutku postačí totožnosť konania alebo totožnosť následku.

V danom prípade obžalobný návrh po skutkovej stránke vyznieva tak, že skutok tvoriaci predmet obžaloby spáchali spoločne len obvinení M. L. a J. L. a podľa toho bol ich čin právne hodnotený ako trestný čin podľa § 238 ods. 1 Tr. zák.

Obaja obvinení spáchanie skutku uvedeného v obžalovacom návrhu priznali v plnej miere a boli usvedčení svedectvami poškodeného V. O., S. O., V. K. a J. V., takže po skutkovej stránke v tom zmysle, že obaja čin spáchali, neboli nijaké pochybnosti.

Z dôkazov zadovážených v prípravnom konaní však nepochybne vyplýva, že spolu s obvineným M. a J. L. vnikol do bytu V. O. aj Z. K. Vyplýva to najmä zo svedeckej výpovede menovaného, ktorú okresný súd na hlavnom pojednávaní za súhlasu strán prečítal, ako aj zo svedectiev V. O., S. O. a J. V. na hlavnom pojednávaní.

Z týchto dôkazov mal okresný súd vyvodiť ďalšiu, v obžalovacom návrhu neuvedenú skutočnosť, že obaja obvinení, resp. každý z nich spáchal čin s dvoma osobami. Totožnosť skutku uvedená v obžalovacom návrhu sa tým nezmenila. A z takéhoto konštatovania mal okresný súd postupovať

podľa § 225 ods. 2 Tr. por., t. j. upozorniť obvinených na možnosť prísnejšieho posúdenia na rozdiel od obžaloby, teda aj podľa § 238 ods. 2 písm. b) Tr. zák. (už v štádiu predbežného prejednávania obžaloby mal súd postupovať podľa § 190 ods. 2 Tr. por.).

Z obsahu trestných spisov sp. zn. 3 T 178/80 Vojenského obvodového súdu v Banskej Bystrici Najvyšší súd SSR konštatuje, že Z. K. bol rozsudkom zo

14. novembra 1980 právoplatne uznaný za vinného, že spoločne s obvinenými L. 7. apríla 1980 v obci Klubina vošiel do bytu V. O. s úmyslom fyzicky ho napadnúť. Tento čin bol právne hodnotený ako trestný čin podľa § 238 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák.

Aj pred týmto rozsudkom vojenského súdu jestvovala povinnosť okresného súdu rozhodovať na základe dôkazov vykonaných na hlavnom pojednávaní konanom 26. augusta 1980 o vine Z. K. za čin, ktorý spáchal spolu s obvinenými L., a to ako o prejudiciálnej otázke podľa § 9 ods. 1 Tr. por.

V danom prípade totiž otázka, či sa Z. K. zúčastnil spolu s obvinenými L. na trestnom čine podľa § 238 ods. 1 Tr. zák., je základom posudzovania ich viny podľa § 238 ods. 2 písm. b) Tr. zák. V takomto prípade má súd v zmysle § 9 ods. 1 Tr. por. uvedenú predbežnú otázku posúdiť samostatne nielen v prípade, ak o nej niet právoplatné rozhodnutie súdu, ale aj v prípade, keď takéto rozhodnutie súdu už existuje.